

مرکز آموزش برای کودکان و نوجوانان افغان

دری ۱۱

برای لیسه

مقدمه

اسلام عليكم و رحمت الله و بركاته!

کودکان و نوجوانان عزیز، استادان محترم، والدین گرامی، هموطنان و علاقمندان محترم هدف ما از نوشتن کتابهای آموزشی برای فراگیری زبان دری و پشتو و توسعه دهی برنامه های آموزشی کامپیوتری ارائه روش های جدید در آموزش و پرورش فکری کودکان و نوجوانان دری و پشتو زبان افغانستان است. امکانات نوین کامپیوتری گشاینده درها در راه رسیدن به این هدف میباشد. برای رسیدن به این هدف با امکانات پیشرفته گرافیک، نقاشی و محیطی لذتبخش برای فراگیری زبان مادری و همچنان آشنایی با فرهنگ و کلتور اصیل افغانی در سطوح مختلف استفاده گردیده است. کتب با دروس آموزنده و تمرینات فراوان تهیه شده است.

برای تهیه این کتاب از منابع مختلف استفاده گردیده است. با تاسف باید یاد آور شد که بعضی از سازمانها و انجمنهای فرهنگی ایرانی و مسئولین صفحه وکیپدیا فارسی در انترنیت بیشتر شخصیتهای فرهنگی افغانستان را در کتابها و صفحات انترنیتی جعل کرده و ایرانی معرفی نموده است. ما این را مسولیت خود دانسته تا حقیقت را برای هموطنان ما بیان کرده تا شما عزیزان از سوانح، اشعار و بقیه آثار فرهنگی شخصیتهای کشور خود آگاه باشید.

امید وارم شما عزیزان همیشه ما را با انتقادات و پیشنهادات سالم تان جهت بهبود بخشیدن کتب و پروگرامها همکاری نمایید.

با احترام
انجنیر وحید دریاب

تمرین

تمرین گروهی

استفاده از انترنت

نام کتاب: **دری ۱۱**
نویسنده: **انجنیر وحید دریاب**
چاپ اول، سال ۱۳۹۱ ه.ش
استکهلم - سویدن

KODAKAN
مرکز آموزش برای کودکان و نوجوانان افغان
www.kodakan.se
info@kodakan.se

دری ۱۱

برای لیسه

شامل موضوعات فرهنگی، تاریخی، جغرافیایی و دینی، داستان، شناخت شخصیت‌های فرهنگی و ملی افغانستان، آشنایی با سوانح، آثار و اشعار این شخصیتها بزرگ، همچنان تمرینات فراوان در آخر هر درس.

اسم:

صنف:

مکتب:

فهرست

صفحه

عنوان

-
1. زندگی نامه مولانا جلال الدین بلخی (سوانح، شعر، آثار و غیره، شامل تمرینات) 1
 2. موسیقی در افغانستان (تاریخچه، سبکهای مختلف موسیقی، آلات موسیقی، شامل تمرینات) 5
 3. احزاب سیاسی در افغانستان (تاریخچه، احزاب سیاسی و غیره، شامل تمرینات) 9
 4. حقوق والدین (ارزش پدر و مادر برای فرزندانش، شامل تمرینات) 14
 5. ابوعلی سینا بلخی (زندگی نامه، آثار، شاگردان علی سینا، شامل تمرینات) 18
 6. قانون اساسی افغانستان (تاریخچه لویه جرگه ها و غیره، شامل تمرینات) 22
 7. داستان اصحاب کهف (داستان جالب و حیرت انگیز، شامل تمرینات) 26
 8. داستان های بهلول دانا (سوانح، داستان های جالب و آموزنده، شامل تمرینات) 31
 9. حضرت محمد (ص) (از تولد تا بعثت، از بعثت تا هجرت، از هجرت تا رحلت، شامل تمرینات) 35
 10. افسانه شیرین و فرهاد (داستان جالب و عاشقانه در متن و شعر، شامل تمرینات) 39

زندگینامه مولانا بلخی

جلال الدین محمد بلخی در ششم ربیع الاول سال ۶۰۴ هجری در شهر بلخ افغانستان تولد یافت. سبب شهرت او به رومی و مولانای روم، طول اقامتش و وفاتش در شهر قونیه از بلاد روم بوده است. وی در هنگامی که پدرش بهاء الدین از بلخ هجرت میکرد پنج ساله بود. جلال الدین در بین راه در نیشابور به خدمت شیخ عطار رسید و مدت کوتاهی درک محضر آن عارف بزرگ را کرد.

چون بهاء الدین به بغداد رسید بیش از سه روز در آن شهر اقامت نکرد و روز چهارم بار سفر به عزم زیارت بیت الله الحرام بربست. پس از بازگشت از خانه خدا به سوی شام روان شد و مدت نامعلومی در آن نواحی بسر برد و سپس به بلخ بازگشت. در آن زمان امیری از خاندان منکوجک بود و فخر الدین بلخی را نزد او برد. همان پادشاهی است حکیم نظامی گنجوی کتاب مخزن الاسرار را در آنجا نوشته است. جلال الدین محمد بلخی در آنجا در کتابخانه مشغول به تالیف شد.

پدرش خواجه لالای

سمرقندی

د

www.kodakan.se

خواننده

پدر مولانا

پدرش محمد بن حسین خطیبی بلخی و ملقب به سلطان العلماء است که از بزرگان صوفیه بود و به روایت افلاکونیه مشهور است. پدرش مناقب العارفین، سلسله او در تصوف به امام احمد غزالی می پیوست و مردم بلخ به وی اعتقادی بسیار داشتند. گویند سبب عمده وحشت خوارزمشاه از او آن بود که بهاء الدین ولد همواره بر منبر به حکیمان و فیلسوفان دشنام میداد و آنان را بدعت گذار میخواند. گفته های او بر سر منبر بر امام فخر الدین رازی که سرآمد حکیمان آن روزگار و استاد خوارزمشاه نیز بود گران آمد و پادشاه را به دشمنی با وی برانگیخت. بهاء الدین ولد از خصومت پادشاه خود را در خطر دید و برای رهایی خویش از آن مهلکه به جلاء وطن تن در داد و سوگند خورد که تا آن پادشاه بر تخت سلطنت نشسته است بدان شهر باز نگرود. گویند هنگامیکه او زادگاه خود شهر بلخ را ترک میکرد از عمر پسر کوچکش جلال الدین بیش از پنج سال نگذشته بود.

تنها چیزی که موجب مهاجرت بهاء‌الدین ولد به بیرون از بلاد خوارزمشاه شده است، اخبار وحشت آثار قتل عامها و نهب و غارت و ترکتازی لشکریان مغول و تاتار در بلاد شرق و ماوراءالنهر بوده است، که مردم دوراندیشی را چون بهاء‌الدین به ترک شهر و دیار خود واداشته است. این نظریه را اشعار سلطان ولد پسر جلال‌الدین در مثنوی ولدنامه تأیید میکند، چنانکه گفته است:

کرد از بلخ عزم سوی حجاز	زانکه شد کارگر در او آن راز
بود در رفتن و رسید و خبر	که از آن راز شد پدید اثر
کرد تاتار قصد آن اقلام منهزم	گشت لشکر اسلام
بلخ را بستند و به رازی راز	گشت از آن قوم بیحد و بسیار
شهرهای بزرگ کرد خراب	هست حق را هزار گونه عقاب

جوانی مولانا

پس از مرگ بهاء‌الدین ولد، جلال‌الدین محمد که در آن هنگام بیست و چهار سال داشت بنا به وصیت پدرش و یا به خواهش سلطان علاءالدین قتل شد. پسر او که به نام مولانا شمس‌الدین شمس‌الملوک شمس‌العرفان معروف است، در سن هفت سالگی از او فرا گرفت. پس از آن ناحیه اقامت او را فرا

www.kodakan.se

مولانا، پس از مدت‌ها بیماری ۵ جمادی الآخر ۶۷۲ هجری قمری در سن ۴۰ شبانه روز این سیل پرخروش مردم، پیر و جوان، همگی در این ماتم شرکت داشتند و ۴۰ شبانه روز این عزا و سوگ بر پا بود:

همه مشغول این فسانه شدند	بعد چل روز سوی خانه شدند
که شد آن گنج زیر خاک دفین	روز و شب بود گفتشان همه این

آثار مولوی

مثنوی معنوی، مولانا کتاب مثنوی معنوی را با بیت:

بشنو از نی چون حکایت میکند از جدایی‌ها شکایت میکند

آغاز مینماید. در مقدمه عربی مثنوی معنوی نیز که نوشته خود مولانا است، این کتاب به تأکید اصول دین نامیده میشود. مثنوی معنوی حاصل پربرترین دوران عمر مولانا است. چون بیش از ۵۰ سال داشت که نظم مثنوی را آغاز کرد.

دیوان شمس، غزلیات و دیوان شمس، محبوبیت فراوانی کسب کرده است. درصد ناچیزی از این غزلیات به زبانهای یونانی و عربی و ترکی است و عمده غزلیات موجود در این دیوان به زبان فارسی سروده شده اند. که بیش از ۱۰۰ بیت به فارسی و حدود هزار بیت به عربی و کمتر از دوصد بیت به ترکی دارد.

رباعیات، رباعیات (اسلامبوا) ۳۳۱۸۱
مطبعة اختر

www.kodakan.se

سال جهانی مولانا

مولانا در ایالات متحده آمریکا در سال ۱۹۱۳ میلادی متولد شد. یادبودی به مناسبت درگذشت یکی از اساتید بزرگ او در ایالات متحده آمریکا قرار داده است. سازمان یونسکو با پیشنهاد از سوی افغانستان در سال ۲۰۰۷ میلادی سال جهانی مولانا نامیده است و در ولایت بلخ افغانستان خانه مولانا را بازسازی کرده است.

تناه چند بیت از مثنوی معنوی مولوی به عنوان نمونه:

یار توئی، غار توئی، خواجه نگهدار مرا
سینه مشروح توی، بر در اسرار مرا
مرغ که طور توئی، خسته به منقار مرا
قد توئی، زهر توئی، بیش میزار مرا
روضه اومید توئی، راه ده ای یار مرا
آب توئی، کوزه توئی، آب ده این بار مرا
پخته توئی، خام توئی، خام بمگذار مرا
راه شدی تا نبدی، این همه گفتار مرا

یار مرا، غار مرا، عشق جگر خوار مرا
روح توئی، فاتح و مفتوح توئی
نور توئی، سور توئی، دولت منصور توئی
قطره توئی، بحر توئی، لطف توئی، قهر توئی
حجره خورشید توئی، خانه ناهید توئی
روز توئی، روزه توئی، حاصل در یوزه توئی
دانه توئی، دام توی، باده توئی، جام توئی
این تن اگر کم تندی، راه دلم کم زندی

تمرینات

تمرین اول: خلاصه سوانح مولانا را در پنج سطر بنویسید؟

تمرین دوم: آثار مولانا را نام ببرید؟

www.kodakan.se

تمرین چهارم: مفهوم بیت ذیل را به بحث گروهی بحث نمایید؟

کرد از بلخ عزم سوی حجاز	زانکه شد کارگر در او آن راز
بود در رفتن و رسید و خبر	که از آن راز شد پدید اثر
کرد تاتار قصد آن اقلام منهزم	گشت لشکر اسلام
بلخ را بستند و به رازی راز	کشت از آن قوم بیحد و بسیار
شهرهای بزرگ کرد خراب	هست حق را هزار گونه عقاب

تمرین پنجم: با استفاده از اینترنت یا منابع دیگر سه بیت به ادامه بیت زیر از کتاب مثنوی

معنوی مولانا جستجو کرده و برای همصنفی هایتان قرائت نمایید؟

از جدایی ها شکایت میکند

بشنو از نی چون حکایت میکند

استاد گدا محمد دوتار نواز مشهور افغانستان

موسیقی افغانستان

موسیقی افغانستان نقطه عطف زیبایی های تنوع قومی و زبانی در افغانستان است. فارسی پشتو، هندی و ترکی زبانهای اصلی متن ترانه ها را تشکیل میدهند. در این کشور سبکها و شیوه های گوناگون موسیقی از غزل فارسی گرفته تا راگ هندی رواج دارد. گام های موسیقی عمدتاً دیاتونیک (بدون میکروتون) بوده و چند صدایی و هارمونی به شکل غربی آن در موسیقی افغانستان تأثیر چندانی نداشته است.

موسیقی افغانستان تا حد زیادی بصورت ترانه است. شعر جایگاه ویژه ای در فرهنگ موسیقی این کشور دارد. میراث شعر دری - فارسی که مشترکات فراوانی نیز با ایران و تاجکستان دارد، اهمیت بسیاری در بین مردم افغانستان دارد. شعر پشتو نیز دارای ریشه های تاریخی است. متن ترانه ها متشکل از اشعار عاشقانه با تم هایی از عشق نافرجام و اشعار حماسی است. عادت ترانه ها را تشکیل میدهند و به

تا

www.kodakan.se

(رانی)

موسیقی

در سده نوزدهم میلادی، در جریان جنگ جهانی اول، بسیاری از افغانها به بریتانیا شریک شدند. در جریان این سفرها، بسیاری از افغانها با موسیقی غربی آشنا شدند و برای رشد و پرورش هنرهای غربی در میان افغانها، چندان خریداری نداشته و هنرهای غربی در میان افغانها رواج پیدا کرد. در همان حال و هوای موسیقی غربی، در میان افغانها رواج پیدا کرد.

در سال ۱۲۵۸ شمسی (۱۸۷۹ میلادی)، در دوره امیر شیرعلی خان برای اولین بار یک گروه از موسیقی دانان هندی به افغانستان آمدند و امیر شیرعلی خان به حوالی خواجه خوردک یعنی خرابات مسکن اعمار کرد که بعد بدین ترتیب موج موسیقی هندی وارد افغانستان شد.

در دوره شاه امان الله (۱۹۲۹-۱۹۱۹ میلادی) موسیقی انکشاف بیشتری یافت و در کنار نظام آموزشی خرابات، نهادهای آموزشی علمی و اکادمیک نیز ایجاد شد که در آنها نوازندگی سازهای غربی آموزش داده میشد. پس از دهه ۱۳۵۰ موسیقی در اجتماع افغانستان جایگاه خوبی را پیدا نموده بود. پس از تحولات در افغانستان موسیقی در شهر کابل بشکل عالی آن انکشاف نمود.

سبک‌های موسیقی در افغانستان

◇ موسیقی محلی و سنتی

عبارت از موسیقی محلی یا کلیوالی افغانستان میباشد. موسیقی آن‌عه محلات و سمت‌هایی که شهرت دارند عبارتند از سبک بدخشی، خراباتی، لوگری، قطغنی، هزارگی، داستان سمت مشرقی، سبک غرنی، مردم پکتیا، کلیوالی ملیت پشتون، ترکمنی، هراتی، قرصک پنجشیر و هارمونیک یا چند آواز کشین مردم نورستان میباشد. از هنرمندان معروف محلیخوان میتوان گل زمان (در سبک پکتیایی)، صفر توکلی (در سبک هزارگی)، بیلتون (در سبک لوگری) و ناوک هروی (در سبک هراتی) را نام برد.

◇ موسیقی مذهبی

این موسیقی پس از ارشاد دین اسلام توسط نعت خوانان و شاعران سبک صوفیه و قوالی خوانان بمیان آمده و فعلاً بمدارج است. موضوع این سبک توصیف خداوند و پیغمبر اسلام و یاران دوز می‌کشد. معمولاً در این موسیقی

www.kodakan.se

افغانستان مشهورترین (ناشناس)، بانو مهوس زاخیل، استاد مددی، شادکام

◇ موسیقی هیپ‌هاپ افغانستان

عبارتند از موسیقی مدرن با وسایل مدرن میباشد. کمپوز و شعرهای این نوع موزیک افغانی بوده و بعضی آن مخلوط هم میباشد. در تکامل این هنر افغانی که در اروپا و آمریکا زندگی میکنند نقش عمده داشته اند. مشهورترین آوازخوانان این سبک بانو مژده، بانو غزال، ولی، جاوید شریف، رامین شریف، تیمور جلالی، شفیق مرید، دل‌آغا سرور، نظیر خارا، فواد ساغر، فردین فریاد، حبیب قادری، فرهاد دریا، تواب آرش و غیره میباشد.

بعضی از آوازخوانان افغانستان

حقوق والدین

شناخت حقوق دیگران و رعایت آن از رفتارهای مناسب و ستوده شده در فرهنگ شهروندی است. همچنین قدرشناسی و سپاسگزاری از ولی نعمت، امری فطری و طبیعی است و هر انسان نیکویی طبیعتاً از افرادی که به او احسان نموده و یا خدمتی به او کرده اند تقدیر و سپاس به عمل می‌آورد. جایگاه پدر و مادر در این مبحث بسیار با اهمیت است و خداوند از ابتدای خلقت بشر، سپاس از زحمات پدر و مادر و رعایت حقوق آنها را به فرزندان گوشزد کرده است.

امروزه با تغییر شکل زندگی در برخی خانواده های کشورهای توسعه یافته، توجه به والدین و مراعات حقوق آنها به عنوان یک سرفصل اصلی در مباحث شهروندی به فرزندان آموزش داده می شود، حال آنکه این موضوع در نظام آموزشی ما قدمتی بسیار طولانی داشته و از ابتدا مورد توجه بوده است.

دین اسلام از نظر حقوق والدین، به فرزندانی که از سوی والدین در دنیا به دنیا آمده اند، وظایف و حقوقی را تعیین کرده است. رعایت این حقوق و وظایف، از جمله ایجاب می کند که والدین را با احترام و محبت و با نیت خیر و با رعایت حقوق آنها در برابر والدین رفتار کنند.

www.kodakan.se

گویی ای والدین! بدانید که فرزندانی که از سوی شما در دنیا به دنیا آمده اند، وظایف و حقوقی را تعیین کرده است. رعایت این حقوق و وظایف، از جمله ایجاب می کند که والدین را با احترام و محبت و با نیت خیر و با رعایت حقوق آنها در برابر والدین رفتار کنند.

بی شک این همه آیات و روایات، بر اهمیت والدین و رعایت حقوق آنها تأکید دارد. والدین را با احترام و محبت و با نیت خیر و با رعایت حقوق آنها در برابر والدین رفتار کنند. رعایت این حقوق و وظایف، از جمله ایجاب می کند که والدین را با احترام و محبت و با نیت خیر و با رعایت حقوق آنها در برابر والدین رفتار کنند.

خداوند متعال در آیات ۲۳ و ۲۴ در سوره اسراء وظایف و مسئولیت های فرزندان نسبت به والدین را به ترتیب اینگونه بیان می کند:

اطاعت و فرمانبرداری از پدر و مادر، نیکی و احسان و خدمت به آنان، نگفتن (اف) و سخن رنجش آور به پدر و مادر، بر سر والدین داد و فریاد نکردن بلکه با آنها با سخن نیکو صحبت نمودن، بال تواضع و فروتنی را برای والدین فرود آوردن، حتی المقدور نیازهای والدین را برآوردن، احترام والدین را نگه داشتن، از حرف های زشت پیش آنها پرهیز و اجتناب کند، در حق آنها و برای سلامتی آنها دعا کند، در امور منزل به آنها کمک کند.

یکی از بحث‌های مهم و ارزشمندی که همواره در جوامع انسانی مطرح بوده و هست، بحث حقوق است که با زندگی انسان‌ها ارتباط مستقیم دارد و از طبیعت اجتماعی بودن انسان سرچشمه گرفته است.

موضوع حقوق در مکتب انبیای الهی، به ویژه در مکتب اسلام مورد توجه خاص قرار گرفته و با عبارت‌ها و تعبیرهای مختلفی از آن سخن به میان آمده است.

از منظر اسلام، انسان در مقابل تمام نعمتهای الهی پیرامون خود، موظف و مسئول است. او باید در عین استفاده و بهره‌مندی از این نعمتها شکرگزار باشد و حقوق آنها را به جا آورد. از جمله این نعمتها، نعمت داشتن پدر و مادر است. پدر و مادری که زحمتهای زیادی را با دل و جان برای رشد و پرورش فرزند متقبل میشوند.

خداوند کریم در قرآن مجید در آیه ۲۳ صراحتماً یا ضمناً فرزندان را به رعایت این حقوق امر فرموده است.

حقوق والدین بر فرزندان

وقتی آیه و با...
احسان
ک

www.kodakan.se

شخص
حضرت (ص)
آن؟ فرمود: محبت

اطاعت کردن از پدر و مادر

بر فرزند اطاعت پدر و مادر واجب است. اطاعت از خدا همان اطاعت از پدر است و نافرمانی از خدا، همان نافرمانی از پدر است. به نظر همه علما منظور از اطاعت والدین، در غیر معصیت خداوند است.

تشویق به نیکی به پدر و مادر

هر که پدر و مادرش را خشنود سازد، خداوند را خشنود ساخته است و هر که پدر و مادرش را خشمگین سازد، خداوند را خشمگین ساخته است.

دوست داشتن پدر و مادر

در دوستی پدر پایدار باش و رشته آن را قطع نکن؛ وگرنه خداوند، نور تو را خاموش میکند. مردی به محضر رسول خدا (ص) مشرف شد و عرض کرد: یا رسول-الله! به چه کسی نیکی کنم؟ پیامبر(ص) فرمود: به مادرت. دوباره سؤال کرد: سپس به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمود: به مادرت. بار دیگر پرسید: و سپس به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمود: به مادرت. بار چهارم سؤال کرد: آنگاه به چه کسی نیکی کنم؟ پیامبر(ص) فرمود: به پدرت.

در کنار مادر

مردی خدمت رسول خدا(ص) آمد و گفت: من با نشاط و جوان هستم و جهاد در راه خدا را دوست دارم؛ اما مادری دارم که از این کارها منع می‌کند. پیامبر فرمود: برگرد و در کنار مادرت باش. سوگند به خدا، هرگز زنده است، يك شب انس با او، از جهاد یک ساله تو در راه خدا بیشتر است.

میکنم، تا
آیا

مردی خدمت رسول خدا(ص) آمد و گفت: من با نشاط و جوان هستم و جهاد در راه خدا را دوست دارم؛ اما مادری دارم که از این کارها منع می‌کند. پیامبر فرمود: برگرد و در کنار مادرت باش. سوگند به خدا، هرگز زنده است، يك شب انس با او، از جهاد یک ساله تو در راه خدا بیشتر است.

www.kodakan.se

رس
مردم، ناسپاسی

آن بزرگو
است و به قیامت
در مقابل کارهای نیک

در همه ادیان حق پدر و مادر برقرار است و در این مورد روایات و مثالهای زیادی موجود میباشد که ما به همین چند مورد اشاره می‌کنیم.

ابو علی سینا بلخی

ابو علی سینا بلخی

ابوعلی حسین بن عبد الله بن سینا در سال ۳۵۹ - ۳۷۰ هجری در ولایت بلخ افغانستان چشم بر جهان گشود. پدرش عبد الله هم اهل بلخ بود و مادرش ستاره نام داشت.

هنگامی که ابن سینا پنج سال داشت، نزد پدرش که مردی فاضل بود. علم حساب، ریاضیات، روخوانی قرآن و صرف و نحو زبان عربی می آموخت او از همان ابتدا بسیار باهوش بود و برای کسب دانش شوق و اشتیاق فراوانی داشت پس از چندی نیز به مکتب رفت که اولنمره همصنفی های خود بود.

او در ده سالگی قرآن را حفظ کرده و ادبیات، هندسه، ریاضیات و صرف و نحو عربی را نیز میدانست، او به طبیعت، گیاهان و حیوانات علاقه خاصی داشت و اوقات فراغت را در دشت و صحرا به جستجو و کسب تجربه می پرداخت و بدین صورت از دوران کودکی به خواص گیاهان دارویی و طبابت علاقه مند شده بود.

هنگامی که ابوعلی دوازده سال داشت به خانواده اش در بخارا، پایتخت سامانی می زیست و پدرش عبد الله نیز دارا بود.

عبد الله فرزند خویش را در ده سالگی به بغداد فرستاد تا در آنجا تکمیل کند. در آنجا او با مشهورترین دانشمندان آن زمان آشنا شد و با آنها گفتگو می کرد.

۴۵

www.kodakan.se

دستش می داد و او را در کتابخانه بخارا حکومت بخارا سالگی ابوعلی سینا آنجا فرستاد تا در آنجا تکمیل کند. در آنجا او با مشهورترین دانشمندان آن زمان آشنا شد و با آنها گفتگو می کرد. اکثر کتابهای قدیمی و کمیاب یک نسخه از آنها را در آنجا نگهداری می کردند.

ابوعلی سینا پس از ترک پایتخت سامانی در یکی از استراحتگاه های میان راه با مردی به نام منصور بن عراق برخورد کرد کسی که خود از نجیب زادگان و اندیشمندان دربار خوارزم بود و ابن سینا را به دربار خوارزم دعوت کرد.

قانون اساسی افغانستان

قانون اساسی که آنرا بنام قانون مادر نیز یاد مینمایند اساسی ترین سندی است که حیات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هر کشور و ملتی را تنظیم مینماید. واضعین همه قوانین مقرر و دستور العمل ها و غیره

همواره سعی مینماید اسناد مورد نظر باید مطابق به روحیه قانون اساسی بوده و همواره سعی مینماید اسناد یادشده ارزش و احکام آنرا در حین تدوین و تصویب این اسناد مد نظر داشته و آنانیکه وظیفه تطبیق قوانین و مقررات را دارند باید در حین تطبیق از مطابقت این اسناد و با روحیه قانون اساسی آگاه بوده و خود را مطمئن سازند.

قانون اساسی یک کشور در حقیقت امر یک آیین است که ماهیت یک رژیم، یک نظام سیاسی و یک دولت را انعکاس میدهد. از روی مطالعه قوانین اساسی کشور است که میتوان دریافت سیستم سیاسی و نظام یک کشور دیموکراسی است یا دیکتاتوری، شاهی مطلقه است یا مشروطه و بلاخره سرمایه داری است یا غیر از آن و اگر سرمایه داری است چه نوع سرمایه داری؟

افغانستان کشور اسلامی است که نشیب ها بوده و دارا آسیا قرار دارد شاهد

www.kodakan.se

تدوین اولین فرامهم گردید. تصویب دولت افغانستان از جانب نام لویه جرگه دعوت نموده بود، بار اول در تاریخ افغانستان قدرت شاهی شوری دولت و محاکم محدود گردید و یک رشته از حقوق سیاسی افراد مثل آزادی بیان و نشرات یا مصونیت مسکن و محرمانیت مکاتبات تأمین شد.

دومین قانون اساسی

هنگامیکه نادرخان زمام امور حکومت را به دست گرفت افغانستان را به شکل دوره های تاریک گذشته در آورد.

داستان اصحاب کهف

نقشی روسی از اصحاب کهف

اصحاب کهف، گروهی خداپرستان بودند که پیش از اسلام در زمان حکمرانی امپراتوری روم باستان با نام دقبانوس در منطقه افسس در ترکیه امروزی زندگی میکردند و همگی جز یکی از آنان که چوپان بود از اشراف زادگان و درباریان بودند و ایمان خود را مخفی نگاه میداشتند. آنها سرانجام از جبر حاکم روزگار به ستوه آمده و به گفته قرآن بر اساس الهامی که از خداوند دریافت کردند "پس هنگامی که از خدایان دروغین دوری جستید به غار پناهنده شوید تا پروردگارتان

رحمتش را بر شما ارزانی دارد" همراه سگ خود به غاری در

روستایی به نام رقیم نزدیک فیلادلفیا رفتند. چون به غار رسیدند خواب ایشان را در ربود. پس سیصد و نه سال به خواب اندر هم می‌خوابیدند. پس از سیصد سال بیدار است. پس از سیصد سال بیدار شدند که چند ساعتی پیش نخفته اند. چون به شهر رفتند همه خواب را فراموش کرده بودند. ایشان یافت نشد. قرآن در

نشرده

www.kodakan.se

به دین محمد (ص) پیوسته و پس از طرح پرسش‌ها حضرت علی فرمود: حضرت علی فرمود: اگر پاسخ شما با مطالب تورم در این هنگام دو تن از دانشمندان آنان شهادتین گفتند و مسلمان شدند، اما یکی از آنان گفت مسأله دیگری دارم: خبر ده از گروهی که ۳۰۹ سال مردند. سپس خداوند آنان را زنده کرد. قصه آنان چیست. وقتی حضرت علی خواست سوره ی "کهف" را قرائت کند، گفت: این آیات را شنیده‌ام. شما داستان، نام، شمار آنان، نام سگ، غار، پادشاه و شهرشان را بیان کن. علی به نقل از پیامبر (ص) فرمود: در سرزمین روم شهری بود که آن را "افسوس" می خواندند. پادشاه آنان که مرد صالحی بود مرد و امورشان از هم گسیخت.

افسانه شیرین و فرهاد

خسرو پرویز شاه ساسانی یکی از شاهان قدرتمند این سلسله است و اورشلیم را در سال ۶۱۴ و سپس مصر را از امپراتوری همسایه یعنی امپراتوری بیزانس میگیرد. او پیروزیهای خود را در بیستون بر سنگ می کند و این رفتار شاهان قبلی خود را ادامه میدهد. ولی قبل از پایان کار اعراب می رسند و کار ساسانیان خاتمه میگیرد.

افسانه شیرین و فرهاد و خسرو توسط نظامی گنجوی نوشته شده، شاعری که کشور آذربایجان او را از مفاخر خود می داند، البته مدلهای مختلفی از این افسانه وجود دارد. در اینجا خلاصه این داستان را بازگو میکنیم.

خسرو پرویز مانند شاهان شیرین علاقه مند به کوه کن نیز می باشد. همه به دختری زیبا به نام شیرین که در منطقه کوه کن نیز می زیستیدند. شخصی به نام فرهاد عاشقانه و شعر می سرود.

www.kodakan.se

شیرین در کوه کن می زیستید و در آنجا کوه را به نام کوه فرهاد نامید. در آن زمان که فرهاد در کوه کن بود، در آنجا کوه را به نام کوه فرهاد نامید. شیرین و فرهاد در آنجا کوه را به نام کوه فرهاد نامید. شیرین و فرهاد در آنجا کوه را به نام کوه فرهاد نامید. شیرین و فرهاد در آنجا کوه را به نام کوه فرهاد نامید.

او برای بدست آوردن مهر شاه سنگ نگاره بزرگی در کوه میکند که خسرو را به شاهی و دشمنان او را در ذلت نشان میدهد. او همچنان به شیرین فکر میکند و چاه را به اتمام می رساند و به آب میرسد. تیشه خود را کنار میگذارد و برای شاه پیغام موفقیت خود را میفرستد. خسرو که پیر شده بود و دیگر جوانمردی گذشته خود را نداشت زنی سالخورده را پیش فرهاد میفرستد و میگوید شیرین همین چند روز پیش مرده است.

فرهاد که پس از سالها رنج کشیدن توقع این خبر را نداشت ناراحت میشود و خود را از بالای سنگ به زمین می اندازد میکند و میمیرد.

از طرفی شیرین هم که این خبر را می شنود خود را دار می زند و او هم میمیرد و داستان این عشق پایان مییابد.

نخستین بار گفتش کز کجائی

بگفت از دار ملک آشنائی

بگفت آنجا به صنعت در چه کوشند

بگفت انده خرنند و جان فروشند

بگفتا جان فروشی در ادب نیست

بگفت از عشقبازان این عجب نیست

بگفت از دل شدی عاشق بدینسان؟

بگفت از این

بگفتا عشق ش

زیر پایش

www.kodakan.se

پیش

اهن خورد و خود بود سنگ

ی سوی او راه

بگفت از دور شاید دید در ماه

بگفتا دوری از مه نیست در خور

بگفت آشفته از مه دور بهتر

بگفتا گر بخواهد هر چه داری

بگفت این از خدا خواهم به زاری

بگفتا گر به سر یابیش خوشنود

بگفت از گردن این وام افکنم زود

تمرینات

تمرین اول: خلاصه افسانه شیرین و فرهاد را در شش سطر بنویسید؟

تمرین دوم: افسانه شیرین و فرهاد در اثر یا کتاب کدام شخصیت فرهنگی بیان شده است؟

www.kodakan.se

تمرین چهارم: مفهوم سر روی تحلیل و بحث نمایید؟

بگفتا گر خرامی در سرایش

بگفت اندازم این سر زیر پایش

بگفتا گر کند چشم تو را ریش

بگفت این چشم دیگر دارمش پیش

بگفتا گر کسیش آرد فرا چنگ

بگفت آهن خورد و خود بود سنگ

تمرین پنجم: با استفاده از اینترنت یا منابع دیگر فیلم این افسانه که بزبان فارسی نیز موجود

میباشد، را جستجو نموده و خلاصه آنرا برای همصنفی هایتان بیان نمایید؟

<p style="text-align: center;">کتابها و پروگرامهای آموزشی Language learning books and Educational software</p>		
 Dari 1A ISBN: 978-91-979212-0-6	 Dari 1B ISBN: 978-91-979212-1-3	 Dari 1C ISBN: 978-91-979212-2-0
 Dari 1D ISBN: 978-91-979212-3-7	 Dari 1E ISBN: 978-91-979212-4-4	 Dari 1F ISBN: 978-91-979212-5-1
 Dari 1 Exercises ISBN: 978-91-979213-6-7		
 Dari 2A ISBN: 978-91-979212-6-8	 Dari 2B ISBN: 978-91-979212-7-5	 Dari 2C ISBN: 978-91-979212-8-2
 Dari 2 Exercises ISBN: 978-91-979213-9-8		
 Dari 3A ISBN: 978-91-979212-9-9	 Dari 3B ISBN: 978-91-979213-0-5	 Dari 3 Exercises ISBN: 978-91-979525-0-7
 Dari 4A ISBN: 978-91-979213-1-2	 Dari 4B ISBN: 978-91-979213-2-9	 Dari 4 Exercises ISBN: 978-91-979525-1-4
 Dari 5A ISBN: 978-91-979213-3-6	 Dari 5B ISBN: 978-91-979213-4-3	 Dari 5 Exercises ISBN: 978-91-979525-2-1
 Dari 6A ISBN: 978-91-979213-7-4	 Dari 6B ISBN: 978-91-979213-8-1	 Dari Grammar ISBN: 978-91-979213-5-0
 Dari 10 ISBN: 978-91-87029-00-4	 Dari 11 ISBN: 978-91-87029-01-1	

Name: **Dari 11**
 Author: **Wahed Dariab**
 First Edition
 2013 Stockholm - Sweden

ISBN 978-91-87029-01-1

Education Center for Afghan children
www.kodakan.se
info@kodakan.se

Copyright © 2013 by KODAKAN (Education Center for Afghan children) and Wahed Dariab.
 All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in retrieval system or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

The background is a dark green, textured surface. Scattered across it are various colorful elements: a blue circle in the top left, a yellow sun with rays in the top left, a yellow oval in the top right, a small blue circle in the top right, a yellow star in the top right, a yellow circle in the top center, a yellow star in the middle left, a blue circle in the middle right, a blue circle outline in the middle left, a yellow sun with rays in the middle right, a green circle in the bottom center, a yellow circle outline in the bottom center, a white circle in the bottom left, a red circle outline in the bottom center, a yellow circle outline in the bottom center, an orange oval in the bottom left, and a light blue oval in the bottom right.

Dari 11